

Válečník

Wilbur Smith

Po katastrofě v Rajském údolí se Anna a Harry vydali ke svým nejbližším sousedům, přátelům Simonovi a Margaretě Armstrongovým. Margareta je okamžitě zavedla do volného pokoje, dala jim čisté šaty a více jídla, než snědli za předchozí měsíc. Celé dny seděla s Annou a držela ji za ruku, zatímco Anna plakala a truchlila pro Franka.

Ale po týdnu začal Simon trousit komentáře o Annině odchodu. Prezentoval tu myšlenku soucitně, ale za jeho starostmi se skrýval zřejmý osten. „Frank by nechtěl, abys navždy žila z našeho milosrdenství. Bude pro tebe dobré, když začneš nový život mimo tuto zemi.“

„Tohle byl můj nový začátek,“ odsekla Anna.

Při pomýšlení na návrat do Rajského údolí se otřásla hrůzou. I kdyby měla dost síly, aby domek a farmu zrekonstruovala sama – což neměla –, nemohla by tam znovu žít. Vzhledla k Margaretě pro podporu, ale ta náhle oněměla. Bylo jasné, že mezi manželi došlo k výměně názorů a že Margareta spor prohrála. Padlo rozhodnutí a Margareta nemohla udělat nic, aby Anně pomohla.

„Bůh ti ukáže správnou cestu,“ řekla Margareta vřele, ale nevzhledla od výšivky.

„Můžu si u vás na živobytí vydělat, jestli ti tohle dělá starosti,“ žadonila Anna. „Můžu umývat nádoby a prát, vařit a uklízet, jako jsem to dělala předtím.“

„To by se neslušelo.“ Margareta ukázala z okna, kde černoška v zástěře zametala dvůr. „Máme kafry, aby to teď dělali za nás.“

Anna pochopila, že její čas u Armstrongových se chýlí ke konci. Část života strávená v Rajském údolí skončila. „Koupili byste ode mě farmu?“

Margareta pohlédla na Simona. „Není tvoje, abys ji mohla prodat,“ vysvětloval. „Nežila jsi tam dostatečně dlouhou dobu, takže se navrací vládě.“ Odkášlal si. „Náhodou jsem dnes mluvil s pozemkovým agentem. Souhlasil, že mi pozemek převede.“

„Tak vidíš, že bys s námi v žádném případě nechtěla zůstat,“ poznamenala Margareta. „Příliš by ti to připomínalo tvou ztrátu a mrtvého manžela.“

Anna měla pocit, jako by hořela zaživa. Po všech útrapách, které vytrpěla, po všech obětech, které přinesla, teď odejde s prázdnými rukama. Točila se jí hlava, cítila stejnou prázdnotu, jako když uviděla nákazu na pšenici. „V tom případě už Harry a já nebudeme dál zneužívat vaši pohostinnost.“

„Bude to tak nejlepší,“ uzavřel Simon filozoficky.

Armstrongovi jí dali malý měšec s penězi. Zoufalství převážilo nad Anninou pýchou a přimělo ji, aby si váček vzala, ovšem když se podívala dovnitř a spatřila tu nepatrnou částku, litovala, že neodmítla. Její hrdost znovu nabyla vrchu a trvala na tom, že se s Harrym vydají k zálivu Algoa pěšky – tři dny chůze. Naštěstí je na silnici předjel búrský farmář a odvezl je do města na volském povozu. Nepohybovali se o moc rychleji než při obyčejné chůzi, ale znamenalo to, že pod širým nebem strávili jen jednu noc, schoulení k sobě, aby se zahřáli, a poslouchali, jak volí trhají trávu a starý sedlák chrápe po příliš velkém množství brandy.

Když po půldruhém dnu cesty konečně dorazili k zálivu Algoa, Annu ohromilo, jak hodně se tam všechno změnilo. Když se naposledy ohlížela na zátoku, nestály tam žádné budovy kromě pevnosti a několika stovek stanů narychlo postavených na pobřeží. Od té doby se město zvelebilo. Guvernér je pojmenoval Port Elizabeth po své zesnulé manželce. Vláda postavila celnici a soukromý podnikatel vybudoval *winkel* – budovu, která dokázala pod jednu malou střechu vměstnat hospodu, hernu, banku, nevěstinec a obchod se smíšeným zbožím. Stany nahradilo několik doškových domů. Jinak toho moc k vidění nebylo. Jedinou připomínku přístavu představovali muži, kteří se potloukali u veslic vytažených na pláž, připravení vyložit jakékoliv plavidlo, které se tu zastavilo na cestě do Indie nebo zpět do Evropy, což se nestávalo často. Jednalo se o nejvýchodnější okraj britského osídlení na jihu Afriky. Za ním se rozprostíraly stovky mil neprozkoumaného a nezma-

povaného pobřeží, jež bylo vyznačeno pouze vraky lodí, které se odvážily připlout příliš blízko.

Ale toho dne do přístavu jedna loď zavítala. Velikostí se nemohla rovnat mohutným plavidlům Východoindické společnosti, která se občas vynořila na obzoru, byla to jednoduchá dvoustěžňová briga s nízkými palubami a praktického tvaru. Plachetnice pro příbřežní obchod, poctivý soumar. Každému, kdo měl námořnické oko, bylo jasné, že loď má za sebou mnoho plaveb – a ne příliš mnoho před sebou. Hustá vrstva barvy na zádi naznačovala, že ve svém životě nosila různá jména, teď se nazývala *Farewell*. Posádka právě pilně vytahovala soudky se střelným prachem ze záchranného člunu, který kotvil u lodního boku.

„Mami, to je velká loď...“, vydechl Harry. Stál vedle Anny na břehu a natáhl ruku. „Kam asi pluje?“

Chlapec znal lodě z příběhů Daniela Defoea, které mu Frank četl, doslova ho fascinovaly. Když mu matka prozradila, že v Port Elizabeth skutečně uvidí lodě, bombardoval ji celou cestu k zálivu Algoa zvědavými otázkami. Anna odpovídala, seč mohla, a snažila se vzpomenout si na podrobnosti o plavbě z Anglie.

„Nevím, kam pluje, miláčku.“ Pozorovala loď s touhou tak silnou, až se jí dělalo špatně. Zoufale toužila ocitnout se na palubě, utéct se svým synem a opustit tuto nešťastnou zemi.

Ale jak by si to mohla dovolit?

Vydala se do guvernérovy kanceláře v pevnosti, kde s Harrym stáli tři hodiny ve frontě na plném slunci, aby se setkali s někým, s kýmkoliv, kdo by jim mohl pomoci. Nakonec ji přijal nižší úředník, jemuž páchlo z úst a na desce stolu před ním stálo seřazených pět různých kalamářů. Dokonce i poté, co vyslechl zprávu o jejím těžkém osudu, nevyjádřil ani špetku lítosti – příběhy, které slychával každý den, mu zatvrdily srdce.

„Vláda k vám byla víc než štedrá, paní Waiteová,“ řekl, aniž vzhledl od pergamenu před sebou. „Dostali jste nástroje, osivo, půdu – vše, co vám bylo přislíbeno. Poté, co jsme na vás vynaložili tolik peněz, vám přece nemůžeme zaplatit ještě zpáteční cestu do Anglie. Nejsme charita. Není to naše vina, že váš manžel nedokázal obhospodařovat farmu tak, aby vynášela.“ Poklepal koncem brku na víčko jednoho kalamáře. „Samozřejmě je nám líto vaší ztráty.“

Bezcitné odmítnutí způsobilo, že Anna zrudla hanbou a hněvem. Emoce však Harrymu nenaplní žaludek a neposkytnou jim střechu nad hlavou. Těch pár mincí, které jí dali Armstrongovi, by nestačilo ani na jeden nocleh. Musela přemýšlet a jednat. Neměla žádný majetek kromě Frankova souboru děl Daniela Defoea a knihy měly v Port Elizabeth jen malou hodnotu, i kdyby byla ochotna jej prodat.

Harry se jí vysmekl z ruky, seběhl k vodě a začal házet kameny do vln. Právě na tomto místě před třemi lety vstoupil do Annina života, i když o tom samozřejmě nevěděl. Při pohledu na to, jak si teď s takovou radostí hrál, s bosýma nohama a v příliš velkém plášti vypůjčeném od Margaret Armstrongové, ji bolelo srdce potřebou udržet hošíka v bezpečí.

Podívala se dolů na pláž. Na konci, za skupinou lodníků a schnoucími rybářskými sítěmi, stála nízká bouda, *winkel*. Anna slyšela pověsti, co se tam děje, a jako vdaná křesťanka do takového podniku nikdy nevstoupila.

Naštvaná, frustrovaná, hladová a vyděšená k němu vykročila.

Ralph Courtney stál u svého stolu v rohu winkelu, v jedné ruce držel pití a druhou položil na pistoli za opaskem. Klobouk měl stažený nízko, aby mu zakryl obličej, i když zpod krempy jeho pátravým očím nic neuniklo, jak si pozorně prohlížel místnost. V pozdním odpoledni se už winkel zpola zaplnil a bzučel hlasitým hovorem a smíchem.

Byl to velmi skromný podnik, holé stěny vybílené vápnem a hrubá hliněná podlaha. Několik převrácených sudů sloužilo jako stoly, menší soudky stály na polici vzadu. Jinak tu byl jen bytelný bar a v koutě vycpané kožené křeslo, na němž předsedala paní Robinsonová – majitelka *winkelu*, bytná a madame. Na klíně se jí choulič nevelký psík a v ruce obvykle držela dýmku.

Marius stál u dveří a pozoroval každého, kdo vešel dovnitř. Jobe zůstal venku a sledoval cestu. Toho rána dorazili do Port Elizabeth po týdnu zoufalé jízdy z Kapského Města a zastavovali se jen kvůli novým koním, když je mohli někde ukrást. Ralph si nedělal iluze, že před vojáky, kteří je pronásledovali, získali dostatečný náskok. Zprávy se v Africe šíří jako stepní požár a tři muži, kteří se dostali z ostrova Robben – vězení, z něhož není

úniku –, představovali žhavou novinku po celém území Kapské kolonie až k hranicím.

S vypětím vůle se uvolnil a soustředil pozornost na to, co mu říká chlapík na protější straně stolu.

„Plavil jsem se při tom pobřeží nejmíň desetkrát a přísahal bych na bibli, že tam žádný přístav není.“ Mluví se jmenoval Thaddeus Conway a byl velitelem lodi kotvící v zátocě. Stejně jako jeho plavidlo se i on blížil ke konci kariéry. Kabát měl ošoupaný, košili potřísněnou skvrnami od červeného vína. Neupravené vlasy neměl ani módně dlouhé, ani úctyhodně krátké, a když promluvil, obě brady se mu třásly.

„Zátoka tam je,“ stál Ralph na svém. „Viděl jsem ji na mapě.“

„Tak mi tu mapu ukaž.“

„Ztratila se,“ přiznal Ralph. Ruka se mu připlížila k jizvám na pravé tváři. „Má nynější situace mi nedovoluje získat ji zpět.“

„Tak to bohužel.“ Kapitánův výraz jasně vyjadřoval jeho pocity: Ralph je podvodník nebo fantasta a ať tak či onak, jednání s ním mu nic nevynese. Začal couvat.

Než se stačil pohnout, Ralphova ruka vystřelila a popadla Conwaye za zápěstí. „Tu mapu jsem pozorně studoval,“ zasyčel. „Znám každý azimut, každou polohu a každou hloubku, které jsou na ní vyznačeny. Tu zátoku bych našel i se zavřenýma očima. Jediné, co potřebuju, je loď, která mě tam doveze.“

Thaddeus Conway strávil na moři více než třicet let. Z obyčejného plavčíka se vypracoval na pána vlastní lodi a každou příčku kariérního žebříku si musel tvrdě vybojovat. Vyjednával, smlouval a hádal se s těmi nejneúspěšnějšími obchodníky, které potkáte v přístavech od Acehu po Dahomey. Žádný ho však neznepokojil tak jako tento chlap s ledově modrýma očima a děsivě znetvořenou tváří. To Conwaye ještě více utvrdilo v přesvědčení, že toho muže na palubě své lodi nechce. Ale současně se bál odmítnout.

„Kolik si vyděláš za sezonu?“ vyzvídal Ralph. „A kolik si myslíš, že tvoje kocábka ještě urazí, než jí shnije dno?“ Naklonil se blíž. „Udělej to pro mě a budeš moci pohodlně odejít, kam se ti zachce.“

„Kolik nabízíš?“ chtěl vědět Conway.

„Abys mě vzal... Moc ne. Venku mám tři dobré koně. Prodám je, abych mohl zaplatit za svou plavbu.“ Ralph viděl, že Conway opět ztrácí zájem. „Kolem místa, kam se chci dostat, stejně popluješ. Jediné, o co žádám, je,

abys mě vzal s sebou a podíval se, jestli ta zátoka existuje. Pokud ne, pak to, co zaplatím, ti vynahradí ztracený čas. Ale jestli ano...“

Pustil Conwayovo zápěstí. Kapitán se neodtáhl.

„Je to panenská země,“ pokračoval Ralph. „Zralé ovoce připravené k utřžení. Necháš nás tam a vrátíš se za šest měsíců. Do té doby buď zemřeme, nebo budeme nejbohatšími lidmi v Africe.“

Na okamžik se zdálo, že Conway zírá do dálky. Pak zamrkal. „Jak mám vědět, že dodržíš dohodu?“

„Protože všechno, co najdeme – slonovina, kůže, zlato, drahokamy – bude bezcenné, dokud to nedostaneme na prodej v Kapském Městě. Jsi naše jediné východisko. Až se pro nás vrátíš, můžeš si určit cenu.“

Ralph upřel oči na Conwaye. Byl si naprosto jistý, že kapitán nemůže pochybovat o pravdivosti jeho slov.

„Vláda veškeré osídlování a průzkum za hranicemi zakazuje,“ zdůraznil Conway.

„To je pravda,“ pokrčil rameny Ralph. „Nabyl jsem přesvědčení, že jste člověk, který není ohledně litery zákona příliš akurátní.“

Conway tento argument přijal. Registrační dokumenty brigy *Farewell* by při bližší prověrce neobstály a v podpalubí by se našla spousta nákladu, který – nějakým nedopatřením – postrádal řádné kolky.

Přesto váhal. Ralphův návrh, jakkoliv fantastický, ho lákal. Nepřežil by však tři desetiletí v drsných vodách Indického oceánu, aniž by měl silně vyvinutý instinkt pro nebezpečí. U Ralpha ten instinkt řinčel jako poplašný zvon.

„Ani nevím, jak se jmenuješ.“

„Ralph Courtney!“

To jméno zaznělo ve *winkelu* tak zřetelně, že přehlušilo ruch v místnosti. Nebyl to však Ralph, kdo promluvil. Proti němu stála jakási žena a s otevřenou pusou na něj šokovaně zírала.

Ralph její upřený pohled opětoval. Na světě žila spousta žen, které by ho mohly chtít oslovit, ale na tuhle si nepamatoval. Měla na sobě hodně obnošené staromódní šaty a za ní se vleklo malé dítě. Ruce měla mozolnaté a samou oděrku, holé paže pokryté modřinami. Očividně žebračka, která se protlačila do *winkelu* v naději, že získá pár mincí. Ralph by se na ni podruhé nepodíval.

Ale odkud zná jeho jméno?

Zadíval se na chlapce. Že by součást odpovědi? Bastard, kterého tu Ralph zanechal? S tmavými vlasy a temně hnědou pletí mu nebyl moc podobný.

„Jsi Ralph Courtney,“ pronesla žena důrazně. Odhrnula mu klobouk a odhalila popálenou tvář. „Poznala bych tě kdekoliv.“

„Tvoje přítelkyně?“ zeptal se Conway.

Ralph zavrtěl hlavou. Žena vytřeštila oči. „Zapomněl jsi?“

„Myslím, že jsme se nikdy nesetkali.“

„Na pláži, ve člunu..., v den, kdy jsme přípluli.“ Svírala jeho paži, a přestože měla malé ruce, její stisk byl zoufale silný. „Zachránila jsem ti život.“

Veškerá síla v Ralphově pohledu se rozplynula. Jizvy na tváři pulzovaly jako živý orgán. V mysli se mu otevřela opona, i když okno vzpomínek zůstalo potměšilé. Po týdnech strávených v otevřeném člunu byl napůl mrtvý, jeho mysl šílela hladem a pocitem viny. Ženinu přítomnost si pamatoval jako rozmazanou šmouhu. Na její tvář si nevzpomínal.

Znala však jeho jméno. Jiné vysvětlení neexistovalo.

„Bylas tam,“ zašeptal. „A on...“ Podíval se na chlapce, který si ho prohlížel s upřímným a nebojácným výrazem. „To byl ten maličký.“

Anna přikývla s varováním v očích. Harryho přijala za vlastního syna a nikdy mu neřekla pravdu o tom, jak ho našla. Nedopustí, aby se to dozvěděl právě teď a takto.

„Pomoz mi,“ požádala. „Nemám ani vindru. Před třemi lety jsem tě zachránila před smrtí na moři. Určitě tě sem teď seslal Bůh, abys zachránil ty mě.“

„Pochybuju, že by se Bůh nějak zvlášť zajímal o mé pohyby,“ opáčil Ralph a trochu se uklidnil. „A nejsem v postavení, abych mohl někoho zachraňovat.“

„Prosím. Jestli máš v srdci alespoň špetku křesťanské lásky.“

„Tolik ani zdaleka ne.“

Ale Ralphova slova byla zapomenuta, když chlapec náhle vypískl: „Kdo je ten pán?“

Ralph nečekal, až Anna odpoví. Ostatním zákazníkům v hospodě jejich rozhovor neunikl. Jeho jméno zaznělo už dvakrát, což pro člověka v jeho postavení znamenalo dvojnásobné nebezpečí. I kdyby zpráva o jeho útěku z ostrova Robben do Port Elizabeth dosud nedorazila, přijde určitě dost brzy a pak o jméno Ralpha Courtneyho propukne velký zájem.

„Pojďme si promluvit ven,“ navrhl. Obrátil se ke Conwayovi, který rozhovor vyslechl v užaslém tichu. „Jsme dohodnutí?“

Conway doufal, že by se Ralph mohl nechat rozptýlit natolik, aby ho nechal na pokoji. Ale zároveň v něm jeho sliby zažehly oheň. Nejraději by odmítl, ale v hlavě mu nepřestávala znít jedna fráze: *Nejbohatší lidé v Africe.*

„Zítرا vyplouváme.“

„Budu tam.“

Ralph odvedl Annu, která se stále přidržovala jeho paže, od stolu ke dveřím, s Mariusem a Harrym v závěsu. Nezastavil se, dokud nedošli na pláž.

„Jak jsi mě našla?“

„Šla jsem do *winkelu* hledat práci. Ani ve snu by mě nenapadlo, že tam na tebe narazím.“

„Na tom nezáleží.“ Ralph znal skutečnou odpověď: znovu zasáhl osud. Celý život se mu snažil uniknout, ale vždycky ho stáhl zpátky tam, kam patřil.

Harry si dřepł do písku a začal rukama hrabat díru. Ralph se nedokázal přimět, aby se na chlapce podíval. Místo toho se zaměřil na Annu. Kdysi bývala hezká a stále by byla, kdyby měla slušné oblečení a pořádné jídlo, které by jí zaoblilo postavu. Dlouhé hnědé vlasy si vzadu spletla do jednoduchého copu, a i když měla v koutcích očí vrásky, dodávaly jí nádech moudrosti převyšující její věk. Kdyby se někdy usmála, její tvář by rozkvetla do krásy.

V té chvíli jí z očí tryskala jen mučivá bolest. Bylo zřejmé, že nesnesitelně trpěla, ale Ralph se jí na její životní osudy nezeptal. Nemohl dopustit, aby si ji vzal na odpovědnost.

„Před třemi lety jsme se my dva potkali v téhle zátoce, na téhle pláži. Setkali jsme se za velmi obtížných okolností. To ale neznamená, že máme něco společného. Teď už mezi námi nic není.“

„Je tu tvůj chlapec!“ zvolala Anna.

Harry se zase vytratil a běhal v kruzích, až se mu zatočila hlava.

„Už jsem ti řekl, že není můj.“

„Zachránil jsi mu život.“

„Přežili jsme stejné martyrium. To je něco jiného. Dal jsem ti ho – teď je tvůj.“

Anna o krok ustoupila. V očích se jí rozsvítilo žárem hněvu. „Jak můžeš být tak krutý?“ vyhrkla. „Copak jsi nikdy nebyl zoufalý? Cožpak jsi nikdy o nic nepřišel? Neztratil jsi domov, své milované?“

„Zoufalý?“ zopakoval Ralph ozvěnou. „Nemáš tušení, co jsem vytrpěl. Ale přežil jsem.“

„Jistě ne bez laskavosti cizích lidí,“ vyštěkla na něj Anna, tvář jí hořela vztekem.

„Nemám nic, co bych ti mohl dát. Jen to oblečení, co mám na sobě, to je všechno.“

„Zaslechla jsem pár slov z tvého rozhovoru s tím kapitánem. Máš dost na to, aby sis koupil cestu odtud.“

„Koupil jsem ji na základě slibů a naděje.“

„A naděje je víc, než mám já. Vezmi mě a Harryho s sebou.“

„Ty nevíš, kam máme namířeno.“

„Musí to být lepší než toto místo,“ opáčila.

„Je to divočina. Divoká země obývaná ještě divočejšími zvířaty. Každý den tam čeká boj na život a na smrt.“

Hořce se zasmála. „Myslíš, že nevím, jak bojovat s nezkrotnou zemí? Jak snášet strádání?“

„To není místo pro ženu.“

„Jestli to není místo pro ženu, tak to není místo ani pro muže,“ odsekla s ocelovým odhodláním, jehož si Ralph předtím nevyšiml. „Nemůžeš udělat nic, co bych nedokázala i já.“

Marius, který poslouchal opodál, se ohlédl k městu a netrpělivě přešlápl z nohy na nohu.

„Možná bychom ji mohli vzít s sebou,“ řekl. „Kuchařka by se hodila.“

„A co ten kluk?“

„Ten půjde taky,“ řekla Anna.

„Ne,“ vyletěl Ralph a dotkl se jizev na tváři. „Toho u sebe nechci.“

Anna na něj zírala. Nedokázala pochopit, proč k chlapci chová takovou nenávisť, cítila však, jak z něj sálá jako žár pece. Rozumným argumentům by se nikdy nepodvolil.

V tu chvíli pochopila, že pokud chce získat, co od Ralpha potřebuje, tedy únik z Port Elizabeth, bude si muset najít jiný způsob.

„Neslyšel jsi o mně naposledy,“ prohlásila. Otočila se a odkračela. Harry klusal za ní.

Marius se díval, jak odchází. „Jsi si jistý, že ses zachoval správně?“

„Tam, kam jdeme, ji nevezmu, natož s děckem,“ zabručel Ralph.

„Co když půjde za guvernérem? Zná tvé jméno, ne? Co když řekne, že tady v Port Elizabeth viděla Ralpha Courtneyho a jeho dva přátele? Co když guvernéř pošle vojáky, aby to prošetřili? Nerad bych zase lámal skály na Robbenu.“

„Už jenom jeden den. Zítřa odplujeme,“ uklidňoval ho Ralph, ale sám slyšel ve svých slovech tón pochybností.

Ralph seděl v záchranném člunu a díval se za ustupující siluetou Port Elizabeth. Poryv větru mu vmetl do tváře vodní tříšť. „Říkal jsem ti, že se dostaneme ven včas,“ poznamenal k Mariusovi s pohledem upřeným k osadě, která dřímala v odpoledním slunci. „Ta ženská poplach nespustila.“

Holandan seděl na lavičce vedle něj a tvářil se nešťastně. „Řekni to ještě jednou, až se ztratíme Angličanům z dohledu.“

Marius odjakživa nesnášel pobyt na vodě a zkušenost s útekem z ostrova Robben jeho city k vodní mase nezměnila.

Posledních čtyřiaadvacet hodin strávili čekáním na zadunění děl z pevnosti, na dusot vojáků, kteří chodí ode dveří ke dveřím a pátrají po mužích, co prchli z ostrova Robben a při útěku zabili dva guvernéřovy muže. Prodej koní proběhl snadno – Ralph vzal první nabídnutou cenu, nicotnou sumu –, ale když se pak díval, jak mladý blondatý farmář odvádí zvířata pryč a usmívá se nad svým štěstím, rozbušilo se mu srdce v hrudi. Bylo jen otázkou času, kdy se zpráva o jeho přítomnosti v Port Elizabeth donese ke guvernéřovu uchu. Ve *winkelu* slyšelo jeho jméno příliš mnoho lidí. Anna Waitová ho s největší pravděpodobností prozradila.

Ralph se zachvěl, když si vzpomněl, jak byl naposledy na lodi v téhle zátoce. Sahala na něj smrt a společnost mu dělaly mrtvá žena a umírající dítě. To byl konec, závěr první etapy jeho života. Teď, když ho posádka *Farewell* vytáhla na loď, pocítil, že se blíží nový začátek. Chápal, že události mezi tím představovaly pouhou nevýznamnou mezihru. Posloužily jen k tomu, aby ho přivedly zpět na toto místo, kde se otevře další kapitola jeho života.

Dýchalo by se mu volněji, kdyby na tu ženu a chlapce nenarazil. Kůže ho svědila neklidem, když proklínal náhodu, která je svedla dohromady. Paní Osudová ohánějíci se nožem. Ti dva do jeho nového života nepatří.

Člun narazil do trupu lodi. *Farewell* byla malá briga, která seděla nízko ve vodě i s pouhou balastní zátěží. Teď, s plným nákladem, jí Ralph téměř viděl přes bok, když se ve člunu postavil. Dvěma kroky překonal žebřík a vstoupil na palubu.

Kapitán Conway měl v úmyslu vyždímat z plavby každou penci zisku. Náklad zaplnil celé podpalubí a museli ho složit i na palubu, která se prohýbala pod truhlami a pytli. Většinu přídové nástavby zabíral kurník pro slepice, u kotevního vratidla stála přivázaná kráva. Posádka bude mít co dělat, aby splnila všechny povinnosti.

„Slyšel jsem, jak chlapi ve *winkelu* nabízeli sázky tři ku jedné, že se ta ženská nevrátí,“ poznamenal Marius. „A ani při takovém kurzu se nenašel žádný zájemce.“

„Doufejme tedy, že překonáme všechny překážky.“ Ralph se plavil na palubách lodí Východoindické společnosti, čínských džunek, bengálských pašeráků, baltimorských škunerů a všech plavidel mezi tím. Viděl i horší lodě – ale mnoho jich nebylo.

Conway se přiblížil a obešel náklad. Nevypadal nadšeně, že nové pasažéry vidí.

„Máte prachy za plavbu?“

Ralph mu podal malou tobolku. Conway ucítil její váhu a zamračil se. Ralph prodal koně za zlomek jejich hodnoty, těžko však hledal kupce, který by byl natolik prohnáný nebo natolik jednoduchý, aby přehlédl otázky o původu zvířat.

„To je všechno, co mám. Zbytek dodám, až...“

Ralph se odmlčel a zbledl. Zíral Conwayovi přes rameno, jako by spatřil ducha.

„Co *ti* tady dělají?“

Na palubě stáli Anna a Harry. Hromada nákladu je téměř zakrývala, ale při omezené velikosti palubního prostoru se neměli kam schovat. Anna se setkala zrakem s Ralphovým pohledem a vzdorovitě mu ho oplatila. Conway zmateně těkal očima mezi nimi.

„Přišla na palubu asi před hodinou. Tvrdila, že sis ji najal jako kuchařku.“

„Ty...“ Ralph zafal pěsti, jako by se snažil zadržet něco, co se z něj chtělo vyřinout. „Tys sem přivedla to děcko?“

„Uvědomuješ si, kam plujeme?“ Jobe se projevil jako pragmatik. „To není místo vhodné pro ženy a děti.“

„Když se búrští osadníci odváží překročit hranice, berou s sebou i své rodiny,“ oponoval Marius. „Některé naše ženské jsou silnější než většina chlapů.“

„Ne!“ Ralph sotva ovládal vztek. „Nevezmu je.“ Zíral na Harryho, ale pokud chlapec cítil, že se hněv dospělého obrací proti němu, nezdálo se, že by ho to znepokojovalo. Škubal sebou v matčině sevření jako pes napínající vodítko a hleděl na loď očima vykulenýma úžasem.

„Toto rozhodnutí nezáleží na tobě,“ ohradila se Anna. Zachovala klid, přestože o ní ti muži mluvili jako o zboží. „Kapitánem lodi je Conway a jen on určuje, kdo se na jeho lodi plaví.“

Žasla sama nad sebou, když ve svém hlase slyšela vlastní sebedůvěru. V minulosti by se muži jako Ralph Courtney vzepřít neopovážila. Byla by se pokorně podřídila a později své zbabělosti litovala. Teď se však nadobro změnila. Každodenní dřina na farmě pod žhnoucím sluncem ji překovala v ocel, ztráta a zármutek ji zakalily v tvrdou a neústupnou ženu. To, že se Ralph objevil v Port Elizabeth, pokládala za znamení seslané šůry, za záchranné lano, které ji vytáhne z nesnází. Tuto šanci nepustí.

„Blíží se člun!“

Výkřik námořníka přerušil ticho na hlavní palubě. Conway se podíval, kam hlídka ukazovala. Zátokou plula dlouhá veslice s pultuctem mužů stojících na přídi. Na sobě měli červené kabáty s bílými křížovými pásy řemení a mosaznými knoflíky, které se leskly na slunci.

„Vojáci.“ Ralph zaklel.

Zpráva z Kapského Města tedy dorazila hned odpoledne. Určit tři cizí muže – dva bělochy a jednoho černocho –, kteří dorazili předchozího dne do Port Elizabeth, nebylo vůbec těžké, i kdyby si jméno Ralpha Courtneyho vyslovené ve *winkelu* nikdo nezapamatoval.

Na příčniku vedle vojáků seděl menší muž úhledně oblečený v modrém kabátě.

„Kdo je ten chlap?“ chtěl vědět Marius.

Conway vzal z věšáku dalekohled, namířil ho na člun a zaklel.

„To je pan Francis, celník.“

„Ty ho znáš?“ zeptal se Jobe.

„Pokaždé dělám všechno, co můžu, abych se mu vyhnul.“ Obrátil se k prvnímu důstojníkovi. „Naprout plachty. Nemůžeme ho nechat nastoupit.“

„Bude tu dřív, než vytáhneme kotvu,“ protestoval důstojník.

„Tak přesečni lano,“ vyhrkl Ralph, který si uvědomil bezprostředně hroící nebezpečí.

Conway nesnášel, když cizinci dávali rozkazy na jeho lodi, ale neměl čas se hádat. Kdyby se celník dostal na palubu, určitě by neregistrovanou loď zadržel – jméno *Farewell* by neobstálo ani při letmé kontrole, když navíc pro náklad v podpalubí neměl žádné celní a daňové potvrzení. A k tomu ta maličkost s pasažéry.

Conway vyšťekl rozkazy a posádka vyrazila do lanoví. Plachty klesly a napnuly se větrem. Lodmistr popadl obrovskou útočnou sekeru a snadno jako kmínek mladého stromku přesekl tlusté kotevní lano.

Harry sevřel Anninu paži. Jeho tvář zářila vzrušením. „Odplouváme?“
„Ano.“

Jakmile se ocitnou na širém moři, Ralph Courtney nebude mít jinou možnost než je vzít s sebou. Ten chlap je surovec, darebák – a jak se zdá i zločinec –, ale pořád představuje její nejlepší šanci.

Jenomže se na širé moře také nemusí dostat. Těžce naložená *Farewell* se rozjížděla hodně ztěžka a vojáci ve člunu byli sotva sto yardů daleko. Kdyby se brígy zmocnili, mohli by Annu zatknout jako Ralphovu spolupachatelku. Zavřeli by ji do vězení – nebo ještě hůř, podle povahy jeho zločinů.

Zmocnila se jí panika. Vzít Harryho na palubu lodi mířící do neprobádané země, navíc s bandou nebezpečných chlapů, které neznala – jak mohla něco tak šíleného udělat? Zoufalství ji připravilo o rozum.

Přeběhla k boku lodi a podívala se dolů přes zábradlí. Neviděla nic než vířící mořskou vodu. Kdyby teď do ní s Harrym skočila, určitě by se utopili, nebo dopadli ještě hůř – proud by je vtáhl pod trup a teprve potom by utonuli. Už nebylo cesty zpět.

Od přídě se šířily bílé žíly pěny. *Farewell* nabírala rychlost. Člun pronásledovatelů zaostával. Veslaři byli silní, ale s lodí pod plnými plachtami ve svěžím větru nedokázali držet krok. Když viděli, že jejich snaha je beznadějná, polevili v úsilí. Nepotrvá dlouho a otočí se zpátky do přístavu.

Důstojník na přídi s nárameníky poručíka vytrhl jednomu ze svých mužů pušku a namířil ji na brígu. Pozdrav na rozloučenou, nic víc, z rozhoupavého člunu proti vzdálenému cíli nemohl doufat, že něco na palubě zasáhne.

Z hlavně vyšlehl záblesk. Anna vedena mateřským instinktem se ještě dříve, než k nim dolehl výstřel, vrhla na Harryho a přitiskla ho k palubě.

Chlapec se pod ní svíjel, ale ona ho nepustila – čekala další střelbu ze člunu. Vzhledla a ucítila, jak se jí po zádech rozlévá teplo a vlhkost. Stál nad ní jeden z členů posádky, urostlý muž s pískovými vlasy a vytetovanou mořskou pannou. Zřejmě postával za jejími zády a sledoval loďku pronásledovatelů. Teď se s tázavým výrazem podíval dolů a šokovaně zíral na krev, která mu vytékala z díry v hrudi a skrápěla Annu.

Kulka mu vnikla přímo do srdce. Zavrával a svalil se na Annu. Ta vykřikla, ale tělo mrtvého muže ten zvuk přehlušilo. Šaty se jí rozpalovaly a lepily na kůži, jak se jimi šířila jeho krev. Mrtvý ji svou tíhou tiskl k dítěti. Harry vykřikl bolestí, váha dvou dospělých těl ho bolestivě přišpendlila k palubě. Určitě se dusil. Jak to, že je ten muž tak těžký? Kde se v něm vzalo tolik krve? Anna cítila, jak jí ubývají síly. Nemohla dýchat. Zdálo se jí, že do ní prosakuje námořníková smrt.

Najednou jí z hrudi spadla tíha. Instinktivně zalapala po dechu a cítila, jak jí sladký mořský vzduch proniká do plic. Otevřela oči a uviděla Ralpha, který odtáhl mrtvolu. Harry s jekotem vstal. Chtěla chlapce obejmout, ale sukně měla nasáklé krví.

Vyškrábala se na nohy a otočila se k Ralphovi. „Musíš mě vzít zpátky,“ vyhrkla.

Ralph se na ni chladně podíval. „Před dvěma minutami jsi trvala na tom, že půjdeš se mnou.“

Ukázala na mrtvého. „Musíme se vrátit do přístavu, abychom mu mohli vystrojit křesťanský pohřeb a dohlédnout, aby bylo spravedlnosti učiněno zadost a vrah neunikl trestu.“

„Jaký vrah?“ vyprskl Ralph opovržlivě. „Copak jsi neviděla, kdo v tom člunu byl? Celník odpřisáhne, že prosazoval královny zákony, a všichni ostatní ho podpoří. Koneckonců, není to zase tak daleko od pravdy.“

„Tak co chceš dělat?“

„Mám v úmyslu jít svou cestou. Odpluju do zálivu Nativity a vydělám si jmění.“ Upřel oči na Annu a Harryho. Když spatřil vzlykajícího chlapce, jizvami na tváři mu projelo zachvění. „Zdá se, že jedete s námi.“

Posádka lodi za ním rychle zabalila mrtvolu do závěsné sítě. Kapitán pronesl pár slov a pak přehodili balík přes zábradlí. Anna se dívala, jak šplouchl do vody, a při této připomínce dcery, kterou pohřbila na cestě z Anglie, se rozplakala.

Každá cesta končí smrtí, šeptal jí v mysli vnitřní hlas. Věděla, že by takhle přemýšlet neměla, ale čím víc se snažila ten hlas umlčet, tím naléhavěji zněl. Novorozeně, její laskavý a milující manžel Frank, teď ten nevinný námořník. Pokaždé zahynul někdo jiný a ona žila. Kolik dalších bude muset zemřít, než najde klid a mír?

Přeložil Dalibor Míček